

F. t. l. vedr. miljøbeskyttelse og forskellige andre love

Det foreslås ligeledes, at producenten bærer et ubetinget ansvar på et offentligt grundlag meddelt ved påbud for en skade eller en overhængende fare herfor ved erhvervsmæssig anvendelse af affaldsstoffer (slam) og husdyrgødning til jordbrugsformål, hvis denne skade eller fare er sket som følge af fejl ved produktet. Ansvarret omfatter således ikke skader som følge af produktets særlige egenskaber (udviklingskader). Forslaget medfører, at der på dette område ikke er nogen, der er ansvarlig for udviklingskader. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at et ubetinget producentansvar for udviklingskader på dette område ikke kan udelukkes at kunne påvirke den ønskede samfundsmæssigt nyttige genanvendelse negativt, med øget forbrænding eller deponering til følge. Der er i denne forbindelse lagt vægt på, at de danske krav til kvaliteten af slam er restriktive, og det anses derfor for nær usandsynligt, at en forskriftsmæssig anvendelse kan medføre skader. For husdyrgødning udformes det ubetingede ansvar for producenten sådan, at denne fortsat er ansvarlig, hvis husdyrgødningen indeholder væsentlige mængder af stoffer eller organismer, som er tilført husdyrgødningen (fejl ved produktet).

Producenten bærer det ubetingede ansvar på et offentligt grundlag, uanset om brugerens ubetingede ansvar på det konkrete område er lempet, fordi der kan siges at foreligge en udtrykkelig tilladelse, som beskrevet under afsnit 2.1.6. Lempelsen af brugerens ansvar slår således ikke igennem over for producenten.

Der er tale om en deling af ansvaret mellem producenten og brugeren.

Der foreslås desuden en deling af det ubetingede offentligt ansvar for erhvervsmæssig anvendelse af genmodificerede organismer (GMO'er), således at alene producenten/importøren af GMO'er gøres ansvarlige for en miljøskaade eller en overhængende fare herfor, der skyldes fejl ved produktet eller produktets særlige egenskaber (udviklingskader). Ansvarret for andre end producenten/importøren, dvs. brugeren, foreslås som et skyldbaseret ansvar med omvendt bevisbyrde. Brugeren skal i denne sammenhæng kunne godtgøre, at produktet er håndteret i overensstemmelse med de fastsatte forskrifter m.v. og at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd.

Producentens/importørens ubetingede ansvar på et offentligt grundlag er i denne sammenhæng en skærpende af gældende ret. Der kan fremover gives et påbud direkte til producenten/importøren om forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger.

Der henvises til pkt. 3.1.1.2. og 3.1.8. nedenfor.

2.1.8. Den ansvarliges pligter

Der gennemføres et ubetinget offentligt ansvar for at anmelde til de rette myndigheder, når der sker en miljøskaade eller en overhængende fare for en sådan miljøskaade på beskyttede arter og naturtyper, vand og jord. Det ubetingede ansvar påhviler den ansvarlige for erhvervsmæssige, forurenende udledninger og for vandindvindings- og vandopdæmningsaktiviteter. Dette ubetingede ansvar gælder også for alle andre erhvervsmæssige aktiviteter, der kan forårsage skade på beskyttede arter og naturtyper.

Herudover har den ansvarlige en forpligtelse til at afgive de nødvendige oplysninger til bedømmelse af forureningen, der kan udgøre en miljøskaade eller en overhængende fare herfor til myndighederne. Den ansvarlige har også pligt til med det samme at søge følgerne af en miljøskaade eller en overhængende fare herfor effektivt afværget eller begrænset.

Når der er truffet afgørelse om, at der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare herfor, er den ansvarlige forpligtet til at træffe de nødvendige afhjælpende og forebyggende foranstaltninger og bære omkostningerne i den forbindelse. Der henvises til punkterne 1.2.2., 1.2.3., 2.3. og 2.4. i miljøskadeloven.

2.1.9. Anmodning om foranstaltninger og klageadgang

I overensstemmelse med direktivets krav herom, gives den klageberettigede personkreds mulighed for at anmode myndigheden om at træffe en afgørelse om, hvorvidt en forurening/anden påvirkning eller en fare for en forurening/anden påvirkning udgør en miljøskaade eller en overhængende fare herfor.

Ligeledes i overensstemmelse med direktivets krav kan afgørelse efter lovforslaget påklages. Det foreslås, at afgørelsen, når den vedrører naturområdet, kan påklages til Naturklagenævnet, og at afgørelser, der vedrører miljøområdet, kan påklages til Miljøklagenævnet.

2.1.10. Myndighedssystemet

Miljøansvarsdirektivet foreslås som nævnt gennemført ved to lovforslag – det foreliggende forslag til lov om ændring af miljøbeskyttelsesloven, jordforureningsloven, naturbeskyttelsesloven m.fl. og et forslag til en ny lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskaader – også kaldet miljøskadeloven.

Den kompetente myndighed bliver efter særlovene de eksisterende tilsyns- og godkendelsesmyndigheder – det vil sige kommunerne, henholdsvis Miljøministeriets lokale miljøcentre og regionerne for så vidt angår